

Försättsblad Prov Original

Kurskod	Provkod	Tentamensdatum
S V 0 0 9 G	M 1 0 0	2 0 1 8 - 0 2 - 2 3
Kursnamn	Svenska språket GR (B)	
Provnamn	Svensk språkhistoria	
Ort	Sundsvall	
Termin	V18	
Ämne	Svenska språket	

Mittuniversitetet
Avdelningen för humaniora
Elzbieta Strzelecka
TENTAMEN i Svensk språkhistoria, 7,5 hp
Vårterminen 2018
SV009G, Svenska språket GR (B)

Tid: Fredag den 23 februari 2018 kl. 08.00–13.00

Tillåtet hjälpmedel: FORM(lära under) förändring. (Ett 14-sidigt häfte utarbetat vid Inst. för svenska språket, Göteborgs universitet.) **De studerande har själva med sig häftet och de kan ha gjort omfattande anteckningar i det, men detta har ingen betydelse.**

Ansvarig lärare: Elzbieta Strzelecka (tel. 010 142 81 75, 070 5771449)

Några råd:

Skriv kortfattat, gärna i punktform och klart disponerat.

Skulle inte den avsatta platsen räcka, skriv på lösa blad men med tydliga hänvisningar.

Skrivningen omfattar 32 frågor om sammanlagt 85 poäng och 13 sidor. Se till att du har fått alla sidorna.

Lycka till!

TEXTDEL

TEXT 1: Ur Själens tröst: Legend om den helige Hieronymus

1 Wi finnom ok j scriptinne at eet leon kom gangande j thet kloster, Sanctus
2 Ieronimus war abote. Oc thet leonit haltadhe. Tha munkane thet sagho, flydho
3 the alle hwar sin wägh, vtan Sanctus Ieronimus – han gik a mote thy. Tha lypte
4 leonit vp sin saara foot oc wiiste han Sancto Ieronimo. Sanctus Ieronimus bödh
5 twa hans foot, oc wth took een thoorn, som in war gangin j fotin, oc strök ther
6 oppa saluo oc läkte ater sarit. Thentidh leonit war wordhit til räka, bleff thet
7 qwart j klostrena j bland brödhirna, swa spakt oc säfft som thet hafdhe ther warit
8 hema fööt.

9 Nu for thy at engin bör wara j klostreno fafängir, satte Sanctus Ieronimus
10 honom syslo, at han skulde wakta then asnan, som brödhirne hafdho, som thera
11 widh bar hem aff skoghenom. Honom skulde han fölgia j beet oc wakta han
12 wäl a markinne, hwilkit han throlika giordhe som een godhir hyrdhe. Oc j
13 wissom skipadhom tymum, naar han skulde sielfwir taka sina födho, oc asnin
14 skulde göra sit ärwodhe, kom han drifwande heem medh honom.

15 Eentidh laa leonit j buskomen oc soff. Oc ther komo köpmen farande medh
16 chamelum. The toko asnan oc fördho han medh sik bort. Tha leonit waknadhe,
17 war asnin borto.

Frågor till Text 1, "Lejontexten":

1. I bl.a. orden *haltadhe*, *bödh*, *brödhirna* förekommer en bokstavskombination, som står för ett enda språkljud. A) Vilket är ljudet? Illustrera gärna ditt svar med exempel från ett nutida språk, där detta ljud finns. B) Vad har ljudet blivit i nutida svenska? (2+1p)
2. I lejontexten står bokstaven *f* för två olika språkljud (fonem). Kommentera med exempel! (2 p)
3. Ibland (men bara ibland!) visar stavningen att en vokal är lång. Hur uttrycks vokallängd i texten ovan? Ge tre exempel. (1,5 p)

4. Ge exempel ur texten på nominativ, genitiv, dativ och ackusativ av pronomenet 'han'. Ange rad och ordform, så att det tydligt framgår, vilket ord du syftar på. Det räcker med ett exempel på varje form. (2 p)

5. På rad 15 står: "Eentidh laa leonit j buskomen oc soff." I denna mening förekommer en böjd form av ordet *buske*. Vilken? Ange som svar numerus, kasus och om formen är bestämd eller obestämd. (1,5 p)

6. Texten är religiös, och det förekommer flera gamla lånord från latin/grekiska i den. Ge två exempel ur texten och försök ange varför de orden lånats in. (OBS! Jag frågar naturligtvis inte efter *Sanctus Ieronymus*) (3 p)

7. På rad 14 står ordet *ärwodhe* (som även kan stavas *arwodhe*). Ordet finns kvar i nutida svenska men har fått en specialbetydelse. Ordet har i nysvenskan inte längre kvar den betydelse som det har i lejontexten utan har blivit utträngt av ett lågtyskt lånord. Vilket är det lågtyska lånordet? (1 p)

8. Välj en mening i lejontexten som är mer än tio ord lång och översätt den till nysvenska. Stryk under den mening som du har valt i texten ovan. (3 p)

